

בש"פ 919/19 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 919/19

לפני: כבוד השופט ג' קרא

העותר: פלוני

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה לגילוי ראייה חסויה -
ת"פ 37182-08-18 בבית משפט השלום לנוער
בירושלים

תאריך הישיבה: ז' באדר א' התשע"ט (12.2.2019)

בשם העותר: עו"ד יצחק בם
בשם המשיבה: עו"ד סיגל בלום

החלטה

עתירה לגילוי ראייה חסויה לפי סעיף 44 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן: הפקודה).

1. נגד העותר, קטין יליד 2003, הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של הפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 21.5.2018 הוצא נגד העותר צו צמצום והשגחה לפי תקנות 6(2) 108, 109 ו-110 לתקנות ההגנה (שעת-חירום), 1945 האוסר עליו לקיים קשר עם אנשים מסוימים ללא היתר מהמפקד הצבאי. הצו הוצג בפני עותר ותוכנו הוקרא לו, אך למרות האמור העותר פגש ביום 15.8.2018 אדם הנזכר בצו ושוחח עימו במשך כ-5 דקות, וזאת בניגוד לצו.

2. בעניינו של העותר הוצאה תעודת חיסיון מכוח סעיף 44 לפקודה שנחתמה על ידי שר הביטחון ביום

4.12.2018. בעתירה שלפני תוקף העותר את נוסח התעודה, ובפרט את הוראת סעיף 4 שבה המחילה את החיסיון על רשימת החומר והמידע החוסים תחת התעודה, "לרבות כל פרט מזהה לגביהם ו/או אשר יש בו כדי להעיד על מהותו, היקפו, וכמותו של החומר החסוי ולמעט העובדה כי המדובר במידע מודיעיני וחומר חקירה חסוי". יצוין כבר עתה כי טענות זהות נטענו על ידי ב"כ העותר במסגרת בש"פ 3813/18 פלוני נ' מדינת ישראל (23.5.2018) (להלן: בש"פ 3813/18) ואפנה את הקורא להחלטה הנ"ל. בתמצית, טענת העותר היא כי הטלת חיסיון גם על רשימת הראיות הנכללות בחומר החסוי כובלת את ידי ההגנה ומסכלת את כוחה לקבל החלטות מושכלות ביחס לניהול הגנתו של הנאשם. לשיטתו של העותר, הנוהג של חיסוי הרשימה (להבדיל מחיסוי החומר המודיעיני עצמו) עומד בניגוד לפסיקתו של בית משפט זה ולמגמת הצמצום של פערי הכוחות והמידע שבין התביעה לנאשם. עוד נטען כי החריג של חיסיון הרשימה הפך לכלל ופוגע בזכות להליך הוגן וביכולת הנאשם להראות כיצד החומר יועיל להגנתו. לצד טענותיו הכלליות מבקש אפוא העותר לקבל את רשימת המסמכים החוסים תחת תעודת החיסיון שהוצאה בעניינו וכן פראפרזה של החומר החסוי.

3. בדיון שנערך לפני ביקשה המשיבה לדחות את העתירה, בין היתר מן הטעם שהטענות המועלות בה נדונו בפני בית משפט זה ונדחו, ואין בחומר החסוי בעניינו של העותר דבר העשוי להועיל להגנתו.

4. לאחר בחינת טענות הצדדים וקיום דיון במעמד צד אחד, במהלכו הוצג בפני חומר החקירה שעליו הוטל החיסיון, מצאתי כי יש לדחות את העתירה.

5. משהוצאה תעודת חיסיון והיא נתקפת על ידי נאשם במסגרת עתירה לגילוי ראיה, "שומה על בית המשפט לשמש לו עיניים ולבחון את חומר החקירה החסוי בקפידה יתרה..." (בש"פ 7317/18 אלטוחי נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (29.11.2018)). השאלה היא האם החומר החסוי חיוני להגנת הנאשם, במובן זה שקיימות בו ראיות בעלות "פוטנציאל מזכה" העשויות לעורר ספק סביר באשמתו (בש"פ 8023/18 כתות נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (12.2.2019); בש"פ 6535/18 שינאוי נ' מדינת ישראל, בפסקה 6 (17.12.2018); בש"פ 120/10 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקאות 18-19 (24.2.2010) (להלן: עניין פלוני); בש"פ 3813/18, בפסקה 11). אם ימצא בית המשפט כי עסקין בראיה שכזו, או שמידת התועלת שבה להגנה עולה על העניין שיש שבחיסויה, אז יש להעדיף את עניינו של הנאשם ולהורות על הגילוי.

6. לא אכביר במילים ביחס לטענותיו הכלליות של העותר באשר לחיסוי רשימת חומרי החקירה, שכן כפי שנטען על ידי המשיבה, הן נדונו ונדחו לפני זמן לא רב בהחלטה בבש"פ 3813/18. בתמצית אומר כי סעיף 74(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 מאפשר להגנה לעיין בחומר החקירה וברשימת כל החומר שנאסף על ידי הרשות החוקרת, ובכלל זאת רשימה של החומר החסוי (בש"פ 3813/18, בפסקה 10; עניין פלוני, בפסקה 14). חובת התביעה לכלול ברשימת החומר את עובדת קיומו של החומר החסוי (להבדיל מתוכנו), נועדה להביא לידיעת הנאשם את עצם קיומו של החומר ולאפשר לו לפעול להסרת החיסיון. עם זאת, אין מקום להורות על העברת פירוט שכזה כאשר הוא חותר תחת עצם החיסיון ועלול לחשוף נתונים המצויים בגדרה של התעודה (ראו והשוו לעניין פלוני, בפסקה 15; בש"פ 198/10 אלהואשלה נ' מדינת ישראל, בפסקאות 6-8 (3.2.2010); בש"פ 9652/09 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 7 (14.02.2010); בש"פ 5965/12 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 15 (18.10.2012); בש"פ 3490/14 לנדסברג נ' מדינת ישראל, בפסקה 10 (19.6.2014); בש"פ 6227/16 פלוני נ' מדינת ישראל, בפסקה 27 (29.12.2016)). הדברים נאמרו לא אחת בפסיקה, וטענות העותר בעניין זה ואף בהתייחס לסעיף 4 בתעודת החיסיון אינן שונות מטענות שהועלו ונדחו במקרים דומים (ראו והשוו לעניין פלוני; בש"פ 3813/18; בש"פ 8037/09 ג'אסן נ' עמוד 2

מדינת ישראל (18.10.2009).

7. על רקע הכלל לפיו בית המשפט יורה על גילוי ראיה החיונית להגנתו של הנאשם, אבחן את עניינו של העותר שלפניי.

מדברי ב"כ המשיבה בחלקו של הדיון שנערך במעמד שני הצדדים עולה כי בענינו של העותר קיים חומר חקירה גלוי - דוחות ימ"מ וצילומים של העותר ושל האדם האחר עימו נאסר עליו להיפגש כשהם משוחחים. האחר אף נעצר על ידי הימ"מ בקרבת מקום. כפי שצוין, קיימתי גם דיון במעמד צד אחד ועיינתי בחומר החוסה תחת תעודת החיסיון. נחה דעתי כי בנסיבות העניין החומר החסוי אינו כולל ראיות חיוניות להגנת העותר או מידע שיכול להועיל לו, והאיזון שבין התועלת להגנתו של העותר לבין האינטרס שבחיסוי הראיות לא מצדיק את גילויין. מסיבה זו, אין הצדקה להורות על מסירת פראפרזה כפי שהתבקש.

הוא הדין ביחס לרשימת חומרי החקירה, אף בשים לב לטענותיו העקרוניות של העותר ביחס לנוסחו הכללי של סעיף 4 לתעודת החיסיון ולאופן השימוש בו. כפי שצוין בבש"פ 3813/18, העובדה שהסעיף מנוסח באופן דומה או זהה בתעודות חיסיון שונות, אינה מעידה על כך שלא נבחנה באופן פרטני ההצדקה להטיל את החיסיון בכל עניין ועניין. על רקע החומר הגלוי הקיים בענינו של העותר, איני רואה במה תיתרם הגנתו גם אם היו מפורטות בתעודה הראיות הספציפיות הנכללות בחומר החסוי. מנגד, מקובלת עליי עמדת המשיבה לפיה פירוט החומר עלול לפגוע בתכלית החיסיון ללא כל תועלת נראית לעין (השוו לעניין פלוניול-בש"פ 3813/18).

8. אי לכך, העתירה נדחית.

ניתנה היום, י"ג באדר א' התשע"ט (18.2.2019).

ש ו פ ט